34 de ani
BURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI
presă independentă
Miercuri, 14 mai 2025, nr.84 (7840), anul XXXIV
12 pagini

■ Proiectul legii „Nordis”, modificat de membrii Comisiei Juridice din Camera Deputaților PAGINA 3
■ TradeVille: Aquila - cel mai mare buget de investiții de la listarea sa PAGINA 9

■ Noul Contract Colectiv de Muncă din sectorul Culturii: mai multă stabilitate pentru angajați PAGINA 10
■ Stomatologii trag un semnal de alarmă privind sănătatea orală PAGINA 10
■ Tarifele americane au blocat fluxurile de capital către economiile emergente PAGINA 11
■ Gallup: Trump - unul dintre cele mai slabe începuturi de mandat prezidențial din istoria modernă PAGINA 12

GRAM AUR = 480,3618 RON | FRANC ELVEȚIAN = 5,4568 RON | EURO = 5,0991 RON | DOLAR = 4,5894 RON

Modelul crizei din Grecia; Cât de aproape de el ne-au adus alegerile?

Sursa foto: Wikipedia

Situația din țara noastră, înaintea alegerilor din 18 mai, creează tensiune în societate. Se fac promisiuni, se vântură scenarii menite să creeze panică, iar impresia este că ne aflăm pe marginea unei prăpăstii. În acest cor apocaliptic se interpretează tot mai des o arie pe post de exemplu menit să sperie: criza din Grecia. Din surse deschise (rapoarte ale FMI, BCE și Comisiei Europene, analize din The Economist, Financial Times, Reuters, BBC, Al Jazeera) am extras date pentru a oferi un scurt tablou a ceea ce s-a petrecut în Grecia.

În august 2018, Grecia a ieșit oficial din cel de-al treilea program de asistență financiară, marcând sfârșitul unei perioade de opt ani de recesiune profundă - cea mai lungă înregistrată vreodată într-o țară în timp de pace. În să, în realitate, țara a rămas sub strictă monitorizare europeană mult timp. Comisia Europeană a analizat de două ori pe an deficitul bugetar și sustenabilitatea datoriei publice elene până în 2022. În acești ani grei, grecii au plătit un preț enorm. Salariile bugetarilor au fost reduse cu peste 40%, pensiile au fost tăiate de 2.3 de ori, iar peste 400.000 de oameni au părăsit țara. Cele 450 de reforme cerute de creditori au remodelat complet economia și administrația publică.

Comparație Grecia - România

Pentru a evita orice formă de subiectivism uman, am cerut ChatGbt să facă o comparație între situațiile din Grecia și România.

1. Criza economică și socială

Grecia (2010–2013): A trecut printr-o criză economică profundă, cu intervenția FMI, BCE și CE (troica).

OCTAVIAN DAN

(continuare în pagina 11)

Criza din Grecia

● A fost odată „deceniul de aur”

Anii '60-'70 au reprezentat perioada de glorie a economiei grecești, cu o creștere de aproape 8% pe an, investiții în expansiune și un regim fiscal stabil. PIB-ul pe cap de locuitor ajunsese de la 60% la 80% din media UE. Grecia era atractivă pentru afaceri, cu o politică monetară credibilă și stabilitate socială. Dar, odată cu criza petrolului din 1973 și căderea dictaturii militare, motorul economic a început să scârțâie.

Din 1979, Grecia a intrat într-un con de umbră economic. În 1987, PIB-ul era similar cu cel de la finalul anilor '70. Inflația a crescut, șomajul s-a accentuat, iar deficitul public a devenit nesustenabil. Evaziunea fiscală s-a extins, iar investițiile străine au scăzut drastic.

În anii '90, guvernele au încercat stabilizarea fiscală și monetară, în perspectiva aderării la zona euro. Reformele au fost parțial implementate, iar datoria publică a rămas la niveluri indicate - în jur de 100% din PIB.

Boom-ul pe credit și iluzia prosperității

În 2001, Grecia a intrat în zona euro. Următorii ani au adus o creștere economică aparentă, dar nesustenabilă, bazată pe consum și împrumuturi ieftine.

O.D.

(continuare în pagina 11)

Tirania majorității și răzbunarea socială: ce ne-au arătat alegerile din 2024-2025

Alegerile prezidențiale din 2024–2025 din România au scos la iveală o tensiune care mocnea de ani întregi: o ruptură socială profundă, transformată într-o autentică ură de clasă și legitimare a populismului radical prin vot așa zis democratic. Dincolo de rezultatele propriu-zise, campania și retorica electorală au funcționat ca o platformă pentru o tiranie simbolică a majorității — o majoritate seducă de promisiuni simple, motivate de resentimente.

CRISTIAN PÎRVULESCU

În centrul acestei dinamici s-au aflat Călin Georgescu și George Simion, Salvatorul și Locțiitorul său care nu au cerut doar un mandat electoral, ci o condamnare morală a tuturor celor considerați „elită”: profesioniști, educați, urbani, europeni. Votul nu a fost o alegere națională, ci o formă de retribuție socială. Aceasta este, în fond, tirania majorității descrisă încă din secolul al XIX-lea de Alexis de Tocqueville: nu o dictatură instituțională, ci o formă de dominație culturală, în care opinia majorității devine normă absolută, iar diferența este stigmatizată.

În România anului 2025, „intelectualul” a devenit suspect, „expertul” – inamic, iar „orășeanul” – un trădător al poporului.

Această retorică a urii de clasă, îmbrăcată în hainele patriotismului și autenticității, a fost amplificată de platforme precum TikTok și Telegram, unde umilințele personale au fost transformate în capital electoral. Discursul dominant n-a fost „ce putem construi împreună”, ci „pe cine vom pedepsi împreună”.

Paradoxul este că, în ciuda progresului economic relativ, România a fost aruncată într-o regresie simbolică. Votul a devenit un instrument de răzbunare, iar democrația - un ritual golit de dezbatere, dar plin de resentiment.

Dacă nu regândim ce înseamnă reprezentarea, pluralismul și respectul pentru diferență, riscăm ca democrația să nu mai fie guvernul celor mulți, ci opresiunea celor altfel. În democrațiile contemporane, votul este adesea tratat ca un act sacrosanct. Dar votul nu este o valoare în sine - este un instrument politic, acărui semnificație depinde de contextul în care este folosit și de cultura democratică care îl înconjoară.

(continuare în pagina 3)

Ce timpuri am ajuns să trăim și noi!

BURSA **Cornel Codiță**

Societatea noastră este scufundată în timpuri rele. Nu doar de ieri de azi, ci de multe de o sută de ani. Mereu timpuri grele. Crize, războaie, "revoluții", dezrădăcări din temelii și decenii întinse de pândite o dintr-o cu noi și noi tâlhării și scamonii mopice. Generații de sacrificiu, după alte generații de sacrificiu, dar nu sacrificiile epocei care ne-au lăsat urme și cunoștințe și fără conștiință, din care nu mai rămâne nici măcar cenușa amintirii. O societate căreia i-a rămas doar mirosul. Ar acum ajuns ea să refuze viața? O ne formă de structurare care ar încerca să reserve un loc pentru noi.

Timpuri rele! Soțul se ceartă cu soția, fratele cu fratele, copii cu părinții, părinții cu părinții, vecinul cu vecinii, om cu om și persoană cu persoană.

"Marea Zizanie" bântuie peste și răvășește nestingherită România. Din nou! Pentru cine nu știe sau a uitat, așa a fost și la 89 și la 92 și la 96 și la 2000 și la 2004 și în mai toți anii electorali cu prezidențiale, cu excepția celor două dăți când s-au reales, fără mari zbuciumări, aleșii neamului. Alde Băsescu și Iohannis. Criza economică e călare peste noi! Tot ceea ce este venit se topește de la lună la lună, tot ceea ce e de cumpărat se scumpește de la zi la zi, iar povara birurilor crește nemăsurat. Mai ales pentru noi, prostimea, desigur. Războiul face ravagii aici, la hotar, în marginea noastră de la nord și nimeni de pe planeta Pământ nu pare a fi în stare să oprească mâna criminală a unui alt "ales al neamurilor" care a luat în prizonierat Rusia, Kremlinul și puterea pe care o adăpostește în mărunțaiele lui. Mai zilele trecute India și Pakistanul erau cît pe ce să dea drumul la nucleare. China și Statele Unite se joacă îndrăcit de-a "Mamba și Mangusta", fiecare dintre cele două mari puteri fiind convinsă că ea a fost distribuită în rolul mangustei. Vremea se răzbună, ninge sau dă cu grindină cînd era timpul să adie vîntul blînd de primăvară, soarele torid al verii se face simțit încă din Aprilie, de ploaie nu mai plouă de mult la vreme, iar cînd plouă, atunci e fără măsură, inundă, dărîmă case și păgubește gospodării cu mile.

(continuare în pagina 3)

Războiul comercial declanșat de Trump a început cu un armistițiu

Sute de miliarde de dolari se topesc în piețele globale, iar altele se tipăresc în băncile centrale. Inflația și deficitele, dobânzile și împrumuturile, par a fi singurii câștigători ai instabilității din acest an. Dar unde se duc banii aruncați în piață pentru stabilizarea monedelor, pentru trecerea indicilor bursieri pe verde sau pentru creditele care îngroșă deficitul? În primele luni din acest an reacțiile emoționale ale traderilor la declarațiile politice au cutremurat din temelii piețele valutare, bursiere, comerciale, iar acum pun o presiune constantă pe politicile fiscale ale guvernelor. Disputa tarifară dintre SUA și China blocase aproape 600 de miliarde de dolari din schimburile comerciale bilaterale. În plus, a zdruncinat lanțurile de aprovizionare și a alimentat temerile privind recesiunea. Ca prin minune, războiul comercial dintre primele două economii ale lumii s-a domolit. Acum, șeful Casei Albe spune că Uniunea Europeană este „mai rea decât China”, la câteva ore după ce Washington și Beijing au convenit să reducă reciproc tarifele. Trump a impus un tarif de bază de 10%, la care se adaugă o taxă de 25% pentru mașini și metale. Contextul mai larg este noul sistem de stabilire a prețurilor medicamentelor. Administrația americană promite că americanii de rând vor plăti cu până la 80% mai puțin pentru medicamentele generice. UE a exportat în SUA, anul trecut, 38,2% din totalul medicamentelor sale vândute în străinătate, iar din SUA au provenit 38,3% din importurile pharma ale Uniunii, conform Eurostat.

MARIUS MATARAGIS

(continuare în pagina 12)